

A large, stylized teal leaf graphic is positioned on the right side of the page, extending from the top right towards the bottom left. The leaf has a prominent vein structure and is set against a light gray background.

13 Islamilainen elämäntapa ja yhteiskunta

Sivut 128–137

Johdattavat kysymykset

- Millaisia juhlia muslimit viettävät?
- Millaisia eettisiä ohjeita islamista löytyy?
- Mitä islam opettaa väkivallasta?
- Miten eri tavoin muslimit suhtautuvat yhteiskunnalliseen muutokseen?

Erilaiset riitit islamissa

Viidestä velvollisuudesta riiitejä

- rukous, paasto, pyhiinvaellus
- uskontunnustuksen lausuminen

Kalendaaririitit

- Ramadanin päätösjuhla Id al Fitr
- pyhiinvaelluskuukauden aikana Id al Adha
- Muhammedin syntymäpäivä, marttyyrien kuolinpäivät

Siirtymäriitit

- nimenantojuhla
- miesten ympärileikkaus
- vihkiseremonia
- hautaus

Etiikka

- taustalla ihmiskuva, jonka mukaan ihmisellä taipumus sekä hyvään että pahaan
- Muhammed esikuvana
- tärkeitä arvoja esim. anteeksianto, oikeudenmukaisuus, rauha, ystävällisyys, kohtuullisuus
- suhde väkivaltaan
  - pieni jihad: toiminta, joka edistää oikeudenmukaisuutta yhteiskunnassa
  - suuri jihad: hengellinen kamppailu pahaan vastaan, pyrkimys hyviin tekoihin
- asiat tai teot voivat olla halal (sallittu) tai haram (kielletty)
- teot voidaan jakaa viiteen luokkaan:
  - velvollisuudet
  - sallitut teot
  - suositeltavat teot
  - moitittavat teot
  - kielletyt teot

Islamin yhteiskunnallisia tulkintoja

- liberaalit eli modernistit
  - uudet tulkinnat Koraanista ja sunnasta hyväksytään yhteiskunnan muuttuessa
  - länsimainen tiede ja teknologia hyväksytään
- konservatiivit eli traditionalistit
  - vastustavat modernisaatiota ja Koraanin ja sunnan uusia tulkintoja
  - maallistuminen yhteiskunnan uhkana
- fundamentalistit
  - vastustavat moderneja tulkintoja
  - sosiaalista ja poliittista toimintaa
- ääri-islamistiset liikkeet eli jihadistit
  - vastustavat länsimaista vaikutusta yhteiskuntaan
  - politisoituneita liikkeitä
  - hyödyntävät kuitenkin modernia teknologiaa

Islam Suomessa

- ensimmäiset muslimit Suomessa tataareja
- viime aikoina muslimeita tullut Suomeen eniten maahanmuuton ja pakolaisuuden myötä
- yhteisöt kolmenlaisia:
  - yhden etnisen ryhmän muodostamia yhteisöjä
  - monietnisiä, kansainvälistä tukea saavia yhteisöjä
  - epämuodolliset ryhmät
- Suomen Islamilainen Neuvosto muslimien yhteistyötaho

Islamin monimuotoisuus

Monimuotoisuutta voidaan tarkastella seuraavista näkökulmista:

- uskonnolliset suuntaukset ja niiden sisällä syntyneet liikkeet
  - sunnalaiset
  - šiialaiset
  - suufilaiset
- etniset ja kulttuuriset tekijät, jotka vaikuttavat uskonnollisuuteen
- suhde muuttuvaan yhteiskuntaan ja uskontoon:
  - traditionalistit
  - modernistit
  - fundamentalistit
- suhde uskontoon välinpitämätön, kielteinen tai maallistunut

Keskeiset käsitteet

- halal
- haram
- suuri jihad
- pieni jihad
- modernistit
- traditionalistit
- fundamentalistit
- jihadistit

